

Test Booklet No. ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨੰ.	This booklet contains 32 pages. ਇਸ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ 32 ਪੰਨੇ ਹਨ।	PAPER - 1 Test Booklet / ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ	Test Booklet Series ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੀਰੀਜ਼																																				
1011000001	Do not open this Test Booklet until you are asked to do so. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਟੈਸਟ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨੂੰ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹੋ। Read the instructions on the back cover of this booklet carefully. ਇਸ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਵਰ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ।		AA																																				
Allowed Time: 120 Minutes ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਸਮਾਂ: 120 ਮਿੰਟ		Maximum Marks: 100 ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ : 100																																					
- The OMR Answer Sheet is inside this Test Booklet. Once directed, You have to open the top seal of Test Booklet, take out the Answer Sheet and fill in the particulars carefully with black ball point pen only. - Duration of test is of 120 minutes and question paper consists of 100 objective type questions. Each question carries 1 mark for correct answer. <u>There is no negative marking.</u> - Use Black Ball Point Pen only. - Make sure that the Test Booklet Series Code entered by you on the Answer Sheet is same as mentioned in Test Booklet. - Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet. - The answers are to be marked on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener/ eraser / blade is allowed for changing answers. - After opening the Test Booklet, you need to ensure that there is no presence of any misprint in question paper, torn pages or blank pages in the Test Booklet. In case, such discrepancy is found in test booklet, you need to bring it to the notice of the Invigilator and get it replaced by another Test booklet of same series. - For any question, if there is any discrepancy found between Punjabi & English version of question then English version of the question shall be considered as final. - Details of Sections in Question Paper:		- ਓਮੈਮਾਰ ਉੱਤਰ-ਸ਼ੀਟ ਇਸ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਹਦਾਇਤ ਹੋਣ ਤੇ, ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੀਲ ਖੋਲ੍ਹੋ, ਉੱਤਰ-ਸ਼ੀਟ ਕੱਢੋ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈਨ ਨਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਭਰੋ। - ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ 120 ਮਿੰਟ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 100 ਅੰਬਜੈਕਟਿਵ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ 1 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੈਗੇਟਿਵ ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। - ਕੇਵਲ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। - ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੀਰੀਜ਼ ਕੋਡ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਉੱਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। - ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। - ਉੱਤਰ ਸਿਰਫ ਓਮੈਮਾਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਹੀ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕਰੋ। ਉੱਤਰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵ੍ਹਾਈਟਨਰ / ਰਬਰ / ਬਲੇਡ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। - ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਰੰਤ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤ ਛਪਾਈ, ਫਟੇ ਹੋਏ ਪੰਨੇ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਪੰਨੇ ਨਾ ਹੋਣ। ਜੇਕਰ, ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਉਸੇ ਸੀਰੀਜ਼ ਦੀ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨਾਲ ਬਦਲੋ। - ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰੂਪਾਂਤਰ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। - ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ:																																					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Section</th> <th>Subjects</th> <th>No. of Questions</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Section-1</td> <td>General Awareness</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>Section-2</td> <td>Quantitative Aptitude and Numerical Skills</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Section-3</td> <td>Mental Ability and Logical Reasoning</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Section-4</td> <td>Language Skills (Punjabi/ English)</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Section-5</td> <td>Digital Literacy and Awareness</td> <td>05</td> </tr> </tbody> </table>		Section	Subjects	No. of Questions	Section-1	General Awareness	35	Section-2	Quantitative Aptitude and Numerical Skills	20	Section-3	Mental Ability and Logical Reasoning	20	Section-4	Language Skills (Punjabi/ English)	20	Section-5	Digital Literacy and Awareness	05	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>ਭਾਗ</th> <th>ਵਿਸ਼ੇ</th> <th>ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ਭਾਗ -1</td> <td>ਜਨਰਲ ਅਵੇਅਰਨੈਸ (ਆਮ ਜਾਗਰੂਕਤਾ)</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>ਭਾਗ -2</td> <td>ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਹੁਨਰ</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>ਭਾਗ -3</td> <td>ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਯੋਗਤਾ</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>ਭਾਗ -4</td> <td>ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇ ਹੁਨਰ (ਪੰਜਾਬੀ/ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>ਭਾਗ -5</td> <td>ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ</td> <td>05</td> </tr> </tbody> </table>		ਭਾਗ	ਵਿਸ਼ੇ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਭਾਗ -1	ਜਨਰਲ ਅਵੇਅਰਨੈਸ (ਆਮ ਜਾਗਰੂਕਤਾ)	35	ਭਾਗ -2	ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਹੁਨਰ	20	ਭਾਗ -3	ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਯੋਗਤਾ	20	ਭਾਗ -4	ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇ ਹੁਨਰ (ਪੰਜਾਬੀ/ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)	20	ਭਾਗ -5	ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ	05
Section	Subjects	No. of Questions																																					
Section-1	General Awareness	35																																					
Section-2	Quantitative Aptitude and Numerical Skills	20																																					
Section-3	Mental Ability and Logical Reasoning	20																																					
Section-4	Language Skills (Punjabi/ English)	20																																					
Section-5	Digital Literacy and Awareness	05																																					
ਭਾਗ	ਵਿਸ਼ੇ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ																																					
ਭਾਗ -1	ਜਨਰਲ ਅਵੇਅਰਨੈਸ (ਆਮ ਜਾਗਰੂਕਤਾ)	35																																					
ਭਾਗ -2	ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਹੁਨਰ	20																																					
ਭਾਗ -3	ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਯੋਗਤਾ	20																																					
ਭਾਗ -4	ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇ ਹੁਨਰ (ਪੰਜਾਬੀ/ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)	20																																					
ਭਾਗ -5	ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ	05																																					

Name of the candidate (In Capitals) ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ (ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ)		
Roll Number / ਰੋਲ ਨੰਬਰ	In figures(ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ)	
Name of Test Center / ਟੈਸਟ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਨਾਮ	In words(ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ)	
Signature of the Candidate within box / ਬਾਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ		Signature of the Invigilator within box/ ਬਾਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ

Note: English Language will prevail if there is any discrepancy in instructions for Punjabi Language.

ਨੋਟ: ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਾਲੀ ਹਦਾਇਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗੀ।

SPACE FOR ROUGH WORK

General Awareness / ਜਨਰਲ ਅਵੇਅਰਨੈਸ (ਆਮ ਜਾਗਰੂਕਤਾ)

- Alluvial plains formed by Ghaggar river in south-east of Punjab are known as _____.

(A) Bet
(B) Khadar
(C) Nally
(D) Kandi

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਘੱਗਰ ਦਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜਲੇਤ੍ਰੀ ਮੈਦਾਨਾਂ ਨੂੰ _____ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(A) ਬੇਟ
(B) ਖਾਦਰ
(C) ਨੈਲੀ
(D) ਕੰਡੀ
- Soda water contains which of the following gases?

(A) Carbon Dioxide
(B) Hydrogen
(C) Nitrogen
(D) Ammonia

ਸੋਡਾ ਵਾਟਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

(A) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ
(B) ਹਾਈਡਰੋਜਨ
(C) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ
(D) ਅਮੋਨੀਆ
- The government's 'Padhna Likhna Abhiyan' aims to achieve which of the following?

(A) Full Employment
(B) Basic Literacy
(C) Higher Education
(D) Technical Education

ਸਰਕਾਰ ਦੇ 'ਪੜ੍ਹਨਾ ਲਿਖਣਾ ਅਭਿਆਨ' ਦਾ ਟੀਚਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ?

(A) ਪੂਰਨ ਰੋਜ਼ਗਾਰ
(B) ਮੁੱਢਲੀ ਸਾਖਰਤਾ
(C) ਉੱਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ
(D) ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ
- Who was the Mahant of Gurudwara Guru Ka Bagh before it was obtained by Akali dal in the year 1922?

(A) Mahant Sundar Das
(B) Mahant Narayan Das
(C) Bhai Laxman Singh
(D) Ripudaman Singh

1922 ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਦਾ ਮਹੰਤ ਕੌਣ ਸੀ?

(A) ਮਹੰਤ ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ
(B) ਮਹੰਤ ਨਰਾਇਣ ਦਾਸ
(C) ਭਾਈ ਲਕਸ਼ਮਣ ਸਿੰਘ
(D) ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ
- Which Sikh Guru created the Khalsa in 1699?

(A) Guru Nanak Dev
(B) Guru Amardas
(C) Guru Gobind Singh
(D) Guru Har Rai

ਕਿਸ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਨੇ 1699 ਵਿੱਚ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ?

(A) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
(B) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ
(C) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ
(D) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਜੀ

6. Where is the Gurudwara Dukh Nivaran Sahib located?
 (A) Amritsar
 (B) Bhatinda
 (C) Patiala
 (D) Chandigarh
- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ?
 (A) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
 (B) ਬਠਿੰਡਾ
 (C) ਪਟਿਆਲਾ
 (D) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
7. Which is a Sikh festival held to commemorate Sri Guru Nanak Dev Ji's birth?
 (A) Teeyan
 (B) Diwali
 (C) Guruparab
 (D) Rakshabandhan
- ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਤਿਉਹਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮਦਿਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
 (A) ਤੀਅਾਂ
 (B) ਦੀਵਾਲੀ
 (C) ਗੁਰਪੁਰਬ
 (D) ਰਕਸ਼ਾਬੰਧਨ
8. Which among the following is NOT a type of Jhumar Dance?
 (A) Sutlej Jhumar
 (B) Beas Jhumar
 (C) Malwan Jhumar
 (D) Multani Jhumar
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਝੂਮਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?
 (A) ਸਤਲੁਜ ਝੂਮਰ
 (B) ਬਿਆਸ ਝੂਮਰ
 (C) ਮਾਲਵਾ ਝੂਮਰ
 (D) ਮੁਲਤਾਨੀ ਝੂਮਰ
9. Which among the following is built in computers to connect it to a wired network?
 (A) Ethernet Port
 (B) Parallel Port
 (C) VGA Monitor Port
 (D) PS/2 Ports
- ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਰ-ਯੁਕਤ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ?
 (A) ਈਥਰਨੈੱਟ ਪੋਰਟ
 (B) ਪੈਰਲਲ ਪੋਰਟ
 (C) VGA ਮੋਨੀਟਰ ਪੋਰਟ
 (D) PS/2 ਪੋਰਟਸ
10. What is a code generally hidden in games or spreadsheets and causes harm to the data?
 (A) Disk Cleaner
 (B) Boot Sector Virus
 (C) Worm
 (D) Trojan Horse
- ਗੇਮਾਂ ਜਾਂ ਸਪ੍ਰੈਡਸ਼ੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਕੋਡ ਲੁਕਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਡਾਟੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ?
 (A) ਡਿਸਕ ਕਲੀਨਰ
 (B) ਬੂਟ ਸੈਕਟਰ ਵਾਇਰਸ
 (C) ਵੌਰਮ
 (D) ਟ੍ਰੋਜਨ ਹੋਰਸ

11. Which among the following is a warrior sect of Sikhism? (A) Udasi (B) Nihang (C) Namdhari (D) Nirmala	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਇੱਕ ਯੋਧਾ ਫ਼ਿਰਕਾ ਹੈ? (A) ਉਦਾਸੀ (B) ਨਿਹੰਗ (C) ਨਾਮਧਾਰੀ (D) ਨਿਰਮਲਾ
12. Which disease among the following does not have a vaccine? (A) Chickenpox (B) Hepatitis A (C) Hepatitis B (D) HIV	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਟੀਕਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ? (A) ਚੇਚਕ (B) ਹੈਪੇਟਾਈਟਸ A (C) ਹੈਪੇਟਾਈਟਸ B (D) HIV
13. In right-hand thumb rule, thumb point towards_____. (A) The direction of magnetic field (B) The direction of magnetic force (C) The direction of electron (D) The direction of current	ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ, ਅੰਗੂਠਾ _____ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। (A) ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ (B) ਚੁੰਬਕੀ ਬਲ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ (C) ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ (D) ਕਰੰਟ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ
14. If you want to store charge, which of the following device you will use? (A) Ammeter (B) Resistor (C) Capacitor (D) Transistor	ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਚਾਰਜ ਸਟੋਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? (A) ਐਮੀਟਰ (B) ਰੈਜਿਸਟਰ (C) ਕੈਪੈਸਟਰ (D) ਟ੍ਰਾਂਜਿਸਟਰ
15. At which part of the eye is the image of an object formed? (A) Sclera (B) Pupil (C) Retina (D) Iris	ਅੱਖ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਭਾਗ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਬਣਦਾ ਹੈ? (A) ਸਕਲੇਰਾ (Sclera) (B) ਪੁਤਲੀ (Pupil) (C) ਰੇਟੀਨਾ (Retina) (D) ਆਇਰਿਸ (Iris)

16. In which year was the Sikh political party, Shiromani Akali Dal found? ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸ ਸਾਲ ਹੋਈ ਸੀ?
- (A) 1900 (A) 1900
(B) 1910 (B) 1910
(C) 1920 (C) 1920
(D) 1930 (D) 1930
17. Which among the following was not a part of Patiala and East Punjab States Union? ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ?
- (A) Patiala (A) ਪਟਿਆਲਾ
(B) Faridkot (B) ਫਰੀਦਕੋਟ
(C) Malerkotla (C) ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ
(D) Pathankot (D) ਪਠਾਨਕੋਟ
18. When was the province of "East Punjab" renamed as the state of "Punjab"? 'ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ' ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਨਾਮ 'ਪੰਜਾਬ' ਕਦੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ?
- (A) 1950 (A) 1950
(B) 1956 (B) 1956
(C) 1966 (C) 1966
(D) 1971 (D) 1971
19. Captain Amarinder Singh was commissioned in which regiment of the Indian Army? ਕਪਤਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਕਿਸ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?
- (A) Gorkha Rifles (A) ਗੋਰਖਾ ਰਾਈਫਲਜ਼
(B) Bihar Regiment (B) ਬਿਹਾਰ ਰੈਜੀਮੈਂਟ
(C) Sikh Regiment (C) ਸਿੱਖ ਰੈਜੀਮੈਂਟ
(D) Madras Regiment (D) ਮਦਰਾਸ ਰੈਜੀਮੈਂਟ
20. In which district Roshni Da mela organised every year in Punjab? ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ, ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਹਰ ਸਾਲ ਕਿਹੜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਲਗਦਾ ਹੈ?
- (A) Amritsar (A) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
(B) Ludhiana (B) ਲੁਧਿਆਣਾ
(C) Jalandhar (C) ਜਲੰਧਰ
(D) Bathinda (D) ਬਠਿੰਡਾ

21. What is another name of Qila Raipur Sports Festival?
 (A) Rural Commonwealth
 (B) Rural Olympics
 (C) Rural Championship
 (D) Rural Wimbledon
- ਕਿਲਾ ਰਾਏਪੁਰ ਸਪੋਰਟਸ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?
 (A) ਰੂਰਲ ਕਾਮਨਵੈਲਥ
 (B) ਰੂਰਲ ਓਲੰਪਿਕਸ
 (C) ਰੂਰਲ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ
 (D) ਰੂਰਲ ਵਿੰਬਲਡਨ
22. Where is Shamsheer Khan's tomb located in Punjab?
 (A) Gurdaspur
 (B) Jalandhar
 (C) Amritsar
 (D) Phillaur
- ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਖਾਨ ਦਾ ਮਕਬਰਾ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ?
 (A) ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
 (B) ਜਲੰਧਰ
 (C) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
 (D) ਫਿਲੌਰ
23. In a fibre optic cable signal travels in the form of:
 (A) Electricity
 (B) Magnetism
 (C) Sound
 (D) Light
- ਫਾਈਬਰ ਆਪਟਿਕ ਕੇਬਲ ਵਿੱਚ ਸਿਗਨਲ _____ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ।
 (A) ਬਿਜਲੀ
 (B) ਚੁੰਬਕਤਾ
 (C) ਧੁਨੀ
 (D) ਪ੍ਰਕਾਸ਼
24. Which state borders Punjab on the South?
 (A) Haryana
 (B) Delhi
 (C) Himachal Pradesh
 (D) Madhya Pradesh
- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਰਾਜ ਸਥਿਤ ਹੈ?
 (A) ਹਰਿਆਣਾ
 (B) ਦਿੱਲੀ
 (C) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
 (D) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
25. Which city of Punjab is famously known as City Beautiful?
 (A) Amritsar
 (B) Ludhiana
 (C) Pathankot
 (D) Chandigarh
- ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਸਿਟੀ ਬਿਊਟੀਫੁੱਲ (City Beautiful) ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
 (A) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
 (B) ਲੁਧਿਆਣਾ
 (C) ਪਠਾਨਕੋਟ
 (D) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

26. Which of the following schedules of the Constitution of India recognises 22 languages as official languages?
- (A) Sixth schedule
(B) Seventh schedule
(C) Eighth schedule
(D) Ninth schedule
- ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 22 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ?
- (A) ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ
(B) ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ
(C) ਅੱਠਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ
(D) ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ
27. Who among the following addresses the House of the People at the first session after each general election and at the commencement of the first session of each year?
- (A) The President of India
(B) The Speaker of Lok Sabha
(C) The Prime minister of India
(D) The Chairman of Rajya Sabha
- ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- (A) ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
(B) ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੀਕਰ
(C) ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
(D) ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ
28. Delhi has all the legislative powers of a state, EXCEPT:
- (A) Police and land
(B) Education and health
(C) Sanitation and construction
(D) Local bodies and rural areas
- ਦਿੱਲੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ_____।
- (A) ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਭੂਮੀ
(B) ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ
(C) ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ
(D) ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰ
29. Which article of the Constitution of India authorises the President to seek the opinion of the Supreme Court?
- (A) Article 134
(B) Article 139
(C) Article 143
(D) Article 148
- ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਅਨੁਵੇਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ?
- (A) ਅਨੁਵੇਦ 134
(B) ਅਨੁਵੇਦ 139
(C) ਅਨੁਵੇਦ 143
(D) ਅਨੁਵੇਦ 148

30. Which provision of the Constitution of India provides immunity from 'self - incrimination' (witness against himself)?
- (A) Article 19
(B) Article 20
(C) Article 21
(D) Article 22
31. What proportion do the elected members of the district level Panchayat have in the District Planning Committee?
- (A) Half of the strength
(B) One-third of the total strength
(C) Two-thirds of the total strength
(D) Four-fifths of the total strength
32. Panchayati Raj Institutions and urban local bodies led towards a system called:
- (A) Democratic pluralism
(B) Democratic monism
(C) Democratic centralisation
(D) Democratic decentralisation
33. Which of the following provisions of the Indian Constitution has been taken from the Weimar Constitution of Germany?
- (A) Directive Principles of State Policy
(B) Federalism
(C) Emergency and its effects on the Fundamental Rights
(D) Concurrent List
- ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਵਿਧਾਨ 'ਸਵੈ-ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ (self -incrimination)' (ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹ) ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?
- (A) ਅਨੁਛੇਦ 19
(B) ਅਨੁਛੇਦ 20
(C) ਅਨੁਛੇਦ 21
(D) ਅਨੁਛੇਦ 22
- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ?
- (A) ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਅੱਧਾ
(B) ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ-ਤਿਹਾਈ
(C) ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ
(D) ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਚਾਰ-ਪੰਜਵਾਂ
- ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (A) ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਨੇਕਵਾਦ
(B) ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਦਵੈਤਵਾਦ
(C) ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ
(D) ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਨ
- ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਵੇਮਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?
- (A) ਰਾਜ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਤਮਕ ਸਿਧਾਂਤ
(B) ਸੰਘਵਾਦ
(C) ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
(D) ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ

34. Article 22 of Indian constitution related to Fundamental Rights, provides the citizens with _____.
 ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਵੇਦ 22 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ____ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।
(A) abolition of titles	(A) ਅਹੁਦਿਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ
(B) protection against arrest and detention in certain cases	(B) ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ
(C) equality before law	(C) ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ
(D) freedom to choose their occupation	(D) ਆਪਣਾ ਕਿੱਤਾ ਚੁਣਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ
35. Who among the following appears on behalf of the Government of India in any reference made by the President to the Supreme Court as per Article 143 of the Constitution of India?
 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਵੇਦ 143 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
(A) Vice President	(A) ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
(B) Prime Minister	(B) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
(C) Attorney General	(C) ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ
(D) Home Minister	(D) ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ

Quantitative Aptitude and Numerical Skills / ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਹੁਨਰ

36. A can dig a hole in 40 days and B can do it in 60 days. Along with C, they did the job in 12 days only. In how many days can C alone dig two such holes?
 A ਇੱਕ ਖੁੱਡ ਨੂੰ 40 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਦ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ B ਇਸ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। C ਦੇ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ 12 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰ ਲਿਆ। C ਇਕੱਲਾ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਦੋ ਖੁੱਡ ਖੋਦ ਸਕਦਾ ਹੈ?
(A) 24 days	(A) 24 ਦਿਨ
(B) 48 days	(B) 48 ਦਿਨ
(C) 10 days	(C) 10 ਦਿਨ
(D) 8 days	(D) 8 ਦਿਨ
37. If 20 women earn ₹ 2000 in 5 days, how much will 30 women earn in 8 days?
 ਜੇ 20 ਔਰਤਾਂ 5 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ₹ 2000 ਕਮਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ 30 ਔਰਤਾਂ 8 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨਗੀਆਂ?
(A) ₹ 6000	(A) ₹ 6000
(B) ₹ 2200	(B) ₹ 2200
(C) ₹ 4800	(C) ₹ 4800
(D) ₹ 4000	(D) ₹ 4000

38. Find the average of following numbers:
245, 452, 729, 927, 121, 208

(A) 474
(B) 744
(C) 447
(D) 454

ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਪਤਾ ਕਰੋ।

245, 452, 729, 927, 121, 208

(A) 474
(B) 744
(C) 447
(D) 454

39. Simplify the following.
 $(1.2)^3 - (0.8)^2$

(A) 10.88
(B) 1.88
(C) 1.088
(D) 18.8

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ।

$(1.2)^3 - (0.8)^2$

(A) 10.88
(B) 1.88
(C) 1.088
(D) 18.8

40. Simplify the following.
 $\frac{7}{13}$ of 1092 of $\frac{3}{8}$ of $\frac{4}{21}$

(A) 34
(B) 42
(C) $\frac{12}{45}$
(D) $\frac{14}{29}$

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ।

$\frac{4}{21}$ ਦਾ $\frac{3}{8}$ ਦਾ 1092 ਦਾ $\frac{7}{13}$

(A) 34
(B) 42
(C) $\frac{12}{45}$
(D) $\frac{14}{29}$

41. If $0.42a = 0.00224b$, then find $\frac{b-a}{b+a}$.

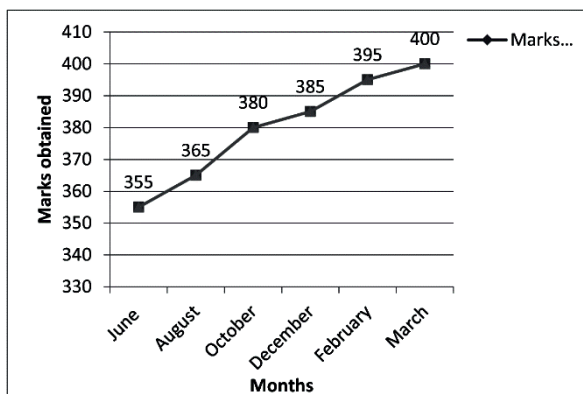
(A) $\frac{373}{377}$
(B) $\frac{19}{13}$
(C) $\frac{377}{373}$
(D) $\frac{13}{19}$

ਜੇਕਰ $0.42a = 0.00224b$ ਹੈ, ਤਾਂ $\frac{b-a}{b+a}$ ਪਤਾ ਕਰੋ।

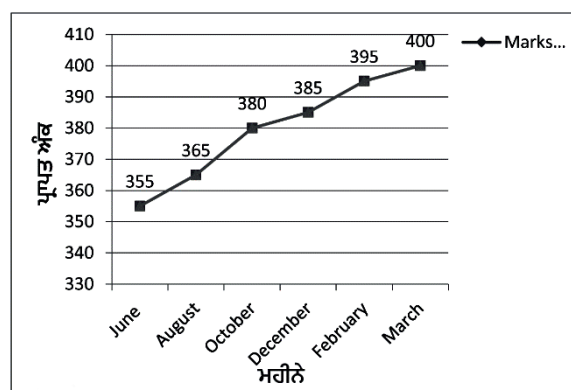
(A) $\frac{373}{377}$
(B) $\frac{19}{13}$
(C) $\frac{377}{373}$
(D) $\frac{13}{19}$

42. The average temperature of the first four days of a week is 37°C and the next 2 days is 39°C . If the average temperature of the week is 38°C , then the temperature of the last day is:
- (A) 40°F (A) 40°F
 (B) 40°C (B) 40°C
 (C) 37°C (C) 37°C
 (D) 41°C (D) 41°C
43. If the given number $\frac{45}{96 \times 400}$ is expressed in simplest form and the denominator is expressed in the form of $2^n \times 5^m$, then what is the value of 'n'?
- (A) 1 (A) 1
 (B) 12 (B) 12
 (C) 9 (C) 9
 (D) 8 (D) 8
44. If $x = 0.00458$ and $y = 0.00542$, then what is the value of $x^2 + y^2 + 2xy$?
- (A) 1 (A) 1
 (B) 0.01 (B) 0.01
 (C) 0.001 (C) 0.001
 (D) 0.0001 (D) 0.0001
- ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ 37°C ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ 2 ਦਿਨਾਂ ਦਾ 39°C ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ 38°C ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਕਿੰਨਾ ਹੈ?
- ਜੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਖਿਆ $\frac{45}{96 \times 400}$ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਆਸਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਨੂੰ $2^n \times 5^m$, ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 'n' ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ?
- ਜੇ $x = 0.00458$ ਅਤੇ $y = 0.00542$ ਹੈ, ਤਾਂ $x^2 + y^2 + 2xy$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ?

45. A school conducts periodical exams every second month. Maximum total marks in each periodical exam are 500. The aggregate marks obtained by one student in each periodical exam in a particular academic year are represented in the line-graph given below.

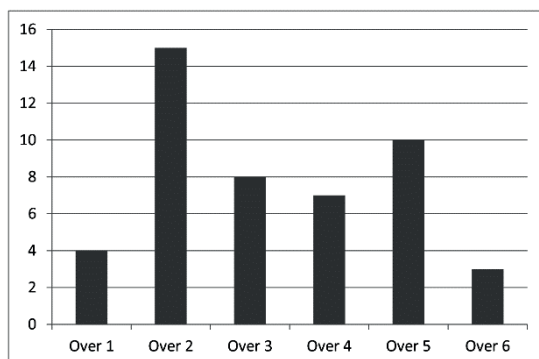

ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਹਰ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉੱਚਤਮ ਅੰਕ 500 ਹਨ। ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਰੇਖਾ-ਗਰਾਫ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

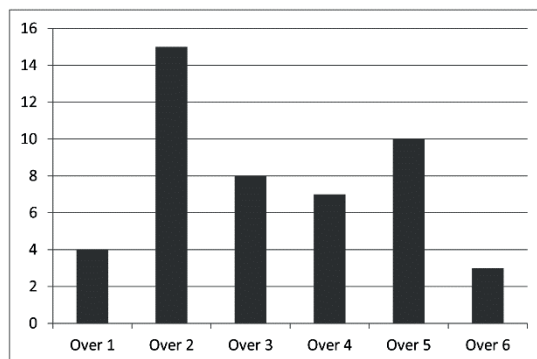

- What is the percentage of marks obtained by the student in the periodical exams of December and February taken together?
- (A) 75.5%
(B) 77%
(C) 78%
(D) 73.25%
46. The cost of 30 flats was ₹60 lakh each. A builder sold $\frac{1}{3}$ of the flats at 15% profit and $\frac{1}{6}$ of the flats at 6% loss. If he suffers a net loss of 10% after selling the remaining flats, then what was his loss percentage in the remaining flats?
- (A) 14%
(B) 14.3%
(C) 28%
(D) 14.5%
47. A sum of money at simple interest amounts to ₹9,015 in 5 years and to ₹10,054 in 6 years. The sum is:
- (A) ₹3,132
(B) ₹3,988
(C) ₹3,820
(D) ₹3,889
- ਦਸੰਬਰ ਅਤੇ ਫ਼ਰਵਰੀ ਦੀਆਂ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕੀ ਹੈ?
- (A) 75.5%
(B) 77%
(C) 78%
(D) 73.25%
- 30 ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ₹60 ਲੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਫਲੈਟ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਬਿਲਡਰ ਨੇ $\frac{1}{3}$ ਫਲੈਟਾਂ ਨੂੰ 15% ਲਾਭ 'ਤੇ ਅਤੇ $\frac{1}{6}$ ਫਲੈਟਾਂ ਨੂੰ 6% ਹਾਨੀ 'ਤੇ ਵੇਚਿਆ। ਜੇ ਉਹ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਫਲੈਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੱਲ 10% ਹਾਨੀ ਸਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਫਲੈਟਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਹਾਨੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਕਿੰਨੀ ਸੀ?
- (A) 14%
(B) 14.3%
(C) 28%
(D) 14.5%
- ਇੱਕ ਰਾਸ਼ੀ ਸਧਾਰਣ ਵਿਆਜ 'ਤੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ₹9,015 ਅਤੇ 6 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ₹10,054 ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:
- (A) ₹3,132
(B) ₹3,988
(C) ₹3,820
(D) ₹3,889

48. The given bar graph shows the number of runs scored by a team in each of the first six overs of a match.

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਾਰ ਗ੍ਰਾਫ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਓਵਰਾਂ (Overs) ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦੌੜਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

In which over did the team score 10 runs?

ਟੀਮ ਨੇ ਕਿਸ ਓਵਰ ਵਿੱਚ 10 ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ?

- (A) Over 2
(B) Over 3
(C) Over 4
(D) Over 5
49. A sum fetched a total simple interest of ₹5,409 at the rate of 9% p.a. in 5 years. What is the sum?

- (A) ਓਵਰ 2
(B) ਓਵਰ 3
(C) ਓਵਰ 4
(D) ਓਵਰ 5

- (A) ₹12,325
(B) ₹12,020
(C) ₹12,000
(D) ₹18,523

ਇੱਕ ਧਨਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 9% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ₹5,409 ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਧਨਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (A) ₹12,325
(B) ₹12,020
(C) ₹12,000
(D) ₹18,523

50. Which of the following fractions is the greatest?

$$\frac{6}{7}, \frac{2}{3}, \frac{20}{21}, \frac{18}{5}$$

(A) $\frac{6}{7}$

(B) $\frac{2}{3}$

(C) $\frac{18}{5}$

(D) $\frac{20}{21}$

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਭਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

$$\frac{6}{7}, \frac{2}{3}, \frac{20}{21}, \frac{18}{5}$$

(A) $\frac{6}{7}$

(B) $\frac{2}{3}$

(C) $\frac{18}{5}$

(D) $\frac{20}{21}$

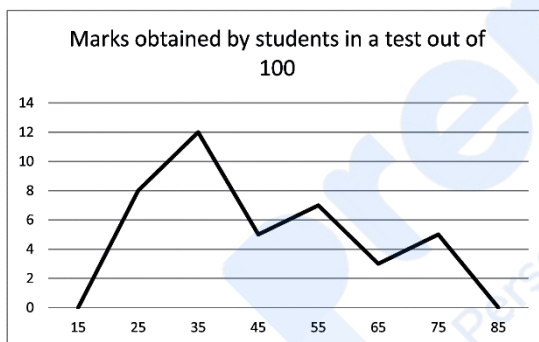
51. If 60% of $\frac{3}{5}$ of a number is 63, then the number is:

(A) 125
(B) 100
(C) 150
(D) 175

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸੰਖਿਆ ਦੇ $\frac{3}{5}$ ਦਾ 60% , 63 ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਖਿਆ ਪਤਾ ਕਰੋ।

(A) 125
(B) 100
(C) 150
(D) 175

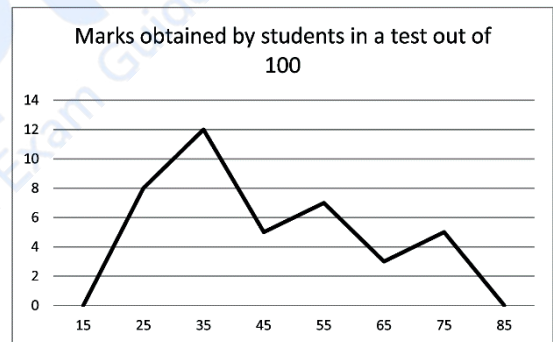
52. The given frequency polygon represents data obtained from a grouped frequency distribution giving test scores of students. The class marks are given along the horizontal axis and the frequencies are given along the vertical axis.

In which class interval do the marks obtained by the fewest number of students lie?

(A) 60.5-70.5
(B) 59.5-69.5
(C) 54.5-74.5
(D) 60-70

ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਬਹੁਭੁਜ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅੰਕ ਦਰਸਾ ਰਹੀ ਇੱਕ ਸਮੂਹਿਕ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਰਗ ਅੰਤਰਾਲ ਲੇਟਵੀਂ ਧੁਰੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਖੜ੍ਹਵੀਂ ਧੁਰੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

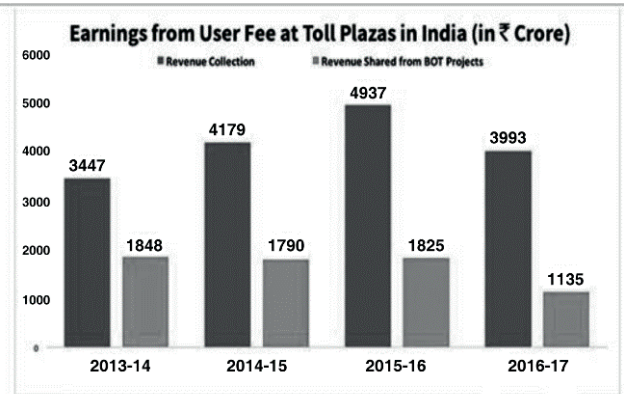
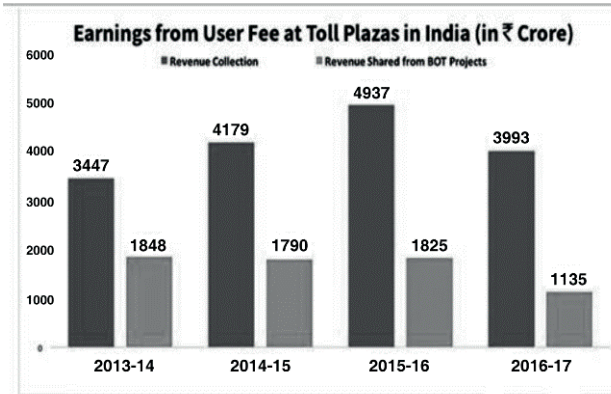

ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ ਕਿਸ ਵਰਗ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਹਨ?

(A) 60.5-70.5
(B) 59.5-69.5
(C) 54.5-74.5
(D) 60-70

53. Study the following bar graph and answer the questions based on it.

ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਬਾਰ ਗ੍ਰਾਫ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

- In which of the following years did the BOT projects contribute more to the revenue collection?
- (A) 2013-14
(B) 2014-15
(C) 2015-16
(D) 2016-17
54. Seema bought a book and sold it to Reema with 20% of profit. After some days she needed that book and again bought that book from Reema. Reema sold that book to Seema at ₹396 with 10% of profit. What is the cost price of the book?

ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ BOT ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੇ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ?

- (A) 2013-14
(B) 2014-15
(C) 2015-16
(D) 2016-17

- (A) ₹300
(B) ₹400
(C) ₹500
(D) ₹600
55. In the 9th class of a municipal school, the ratio of total students of section A to section B is 6 : 11. If 40% in section A are girls and 48% in section B are boys then what percentage of students in both the sections are boys?

ਸੀਮਾ ਨੇ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਖਰੀਦੀ ਅਤੇ 20% ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਰੀਮਾ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ ਅਤੇ ਰੀਮਾ ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਉਹ ਕਿਤਾਬ ਖਰੀਦ ਲਈ। ਰੀਮਾ ਨੇ 10% ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਕਿਤਾਬ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ₹396 ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ। ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਕੀ ਸੀ?

- (A) ₹300
(B) ₹400
(C) ₹500
(D) ₹600

- (A) 54.8%
(B) 56.8%
(C) 45%
(D) 49%

ਨਗਰਪਾਲਕਾ ਸਕੂਲ ਦੀ 9^{ਵੀਂ} ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ A ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ B ਦੇ ਕੁੱਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 6 : 11 ਹੈ। ਜੇ ਸੈਕਸ਼ਨ A ਵਿੱਚ 40% ਕੁੜੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ B ਵਿੱਚ 48% ਮੁੰਡੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮੁੰਡੇ ਹਨ?

- (A) 54.8%
(B) 56.8%
(C) 45%
(D) 49%

Mental Ability and Logical Reasoning / ਮਾਨਿਸਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਯੋਗਤਾ

56. In the question given below, there are two statements marked as Assertion (A) and Reason (R). Mark your answer as per the codes in options.

Assertion (A): Kashmir is colder than Delhi.

Reason (R): Kashmir is at a higher altitude as compared to Delhi.

- (A) Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
 (B) Both A and R are true but R is not the correct explanation of A.
 (C) A is true but R is false.
 (D) A is false but R is true.

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਥਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ (A) ਅਤੇ ਕਾਰਨ (R) ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕਰੋ।

ਦਾਅਵਾ (A): ਕਸ਼ਮੀਰ, ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਠੰਡਾ ਹੈ।

ਕਾਰਨ (R): ਕਸ਼ਮੀਰ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਚਾਈ ਉੱਤੇ ਹੈ।

- (A) ਦੋਵੇਂ A ਅਤੇ R ਸੱਚ ਹਨ ਅਤੇ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ।
 (B) ਦੋਵੇਂ A ਅਤੇ R ਸੱਚ ਹਨ ਪਰ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 (C) A ਸਹੀ ਪਰ R ਗਲਤ ਹੈ।
 (D) A ਗਲਤ ਹੈ ਪਰ R ਸਹੀ ਹੈ।

57. In this question, three statements have been given followed by two conclusions numbered I and II. Assuming that all information in the statement is true, analyse the two conclusions together and determine whether any of them logically and definitely follow(s) from the information given in the statement.

Statement I: Some angels are devils.

Statement II: No devil is demon.

Statement III: All demon are gods.

Conclusion:

I) All devils being gods is a possibility.

II) Some devils are gods.

- (A) Only I follows
 (B) Only II follows
 (C) Both I and II follows
 (D) Neither I nor II follows

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਕਥਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਿੱਟੇ ਸੰਖਿਆ I ਅਤੇ ਸੰਖਿਆ II ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠਿਆਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਿੱਟਾ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਤਰਕ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਥਨ I: ਕੁਝ ਦੇਵਤੇ, ਸ਼ੈਤਾਨ ਹਨ।

ਕਥਨ II: ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੈਤਾਨ, ਦੈਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਥਨ III: ਸਾਰੇ ਦੈਂਤ, ਰੱਬ ਹਨ।

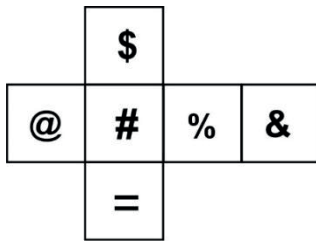
ਸਿੱਟੇ: I) ਸਾਰੇ ਸ਼ੈਤਾਨਾਂ ਦੇ ਰੱਬ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

II) ਕੁਝ ਸ਼ੈਤਾਨ, ਰੱਬ ਹਨ।

- (A) ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ I ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
 (B) ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ II ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
 (C) ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਟੇ I ਅਤੇ II ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
 (D) ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਟਾ I ਨਾ ਹੀ II ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

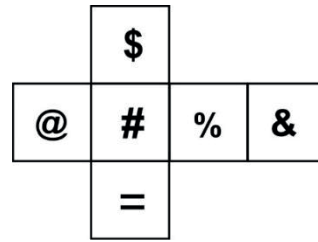
58. Find the missing term in the following letter series:
PQ, ____, VW, YZ
- (A) ST
(B) QR
(C) RS
(D) TU
59. Find the missing term in the following letter series:
CHM, ____, EJO, FKP
- (A) DFG
(B) EIM
(C) DIN
(D) EJA
60. If M is the brother of the mother of the son of N, then how is M related to N?
- (A) Sister's husband
(B) Wife's brother
(C) Brother
(D) Son
61. Study the following arrangement carefully and answer the question given below:
'A × B' means 'A is father of B'
'A + B' means 'A is daughter of B'
'A ÷ B' means 'A is mother of B'
'A – B' means 'A is brother of B'
In the expression $A \div B - C \times D$, how is A related to D?
- (A) Father's mother
(B) Sister
(C) Mother
(D) Father
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਅੱਖਰ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਲੁਪਤ ਪਦ ਖਤਾ ਕਰੋ:
PQ, ____, VW, YZ
- (A) ST
(B) QR
(C) RS
(D) TU
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਅੱਖਰ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਲੁਪਤ ਪਦ ਖਤਾ ਕਰੋ:
CHM, ____, EJO, FKP
- (A) DFG
(B) EIM
(C) DIN
(D) EJA
- ਜੇਕਰ M, N ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ ਤਾਂ M ਦਾ N ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ?
- (A) ਭੈਣ ਦਾ ਪਤੀ
(B) ਪਤਨੀ ਦਾ ਭਰਾ
(C) ਭਰਾ
(D) ਪੁੱਤਰ
- ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਤਰਤੀਬ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:
'A × B' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'A, B ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ'
'A + B' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'A, B ਦੀ ਧੀ ਹੈ'
'A ÷ B' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'A, B ਦੀ ਮਾਤਾ ਹੈ'
'A – B' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'A, B ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ'
ਵਿਅੰਜਕ $A \div B - C \times D$ ਵਿੱਚ, A ਦਾ D ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ?
- (A) ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਾਤਾ
(B) ਭੈਣ
(C) ਮਾਤਾ
(D) ਪਿਤਾ

62. The following figure is folded to form a cube. Which of the following pairs of symbols will be on opposite sides?

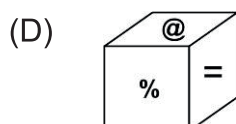
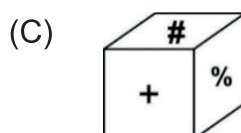
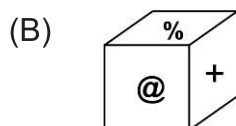
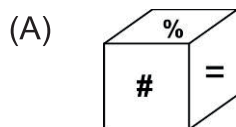
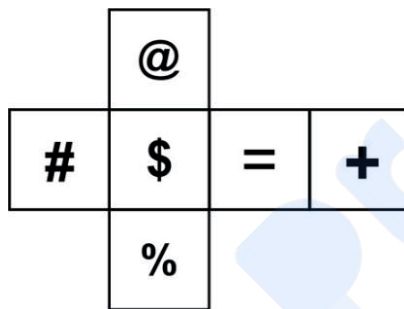
- (A) # and %
(B) @ and &
(C) # and =
(D) @ and %

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੰਨ੍ਹ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਜੋੜਾ ਵਿਰੋਧੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ?

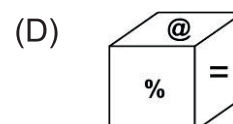
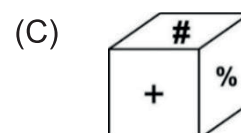
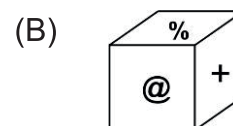
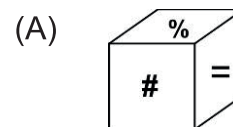
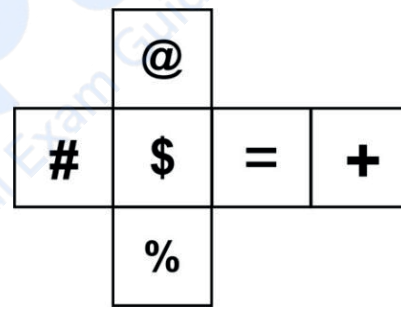

- (A) # ਅਤੇ %
(B) @ ਅਤੇ &
(C) # ਅਤੇ =
(D) @ ਅਤੇ %

63. The following figure is folded to form a cube. Which representation of the cube in the given option is correct one?

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘਣ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਨਿਰੂਪਣ ਸਹੀ ਹੈ?

64. Six friends P, Q, R, S, T and U were aged differently. Number of persons elder to Q was thrice as that the number of persons younger to S. P was younger to S. U was younger to R but elder to T. Who was the 2nd eldest person?

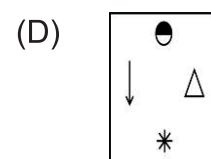
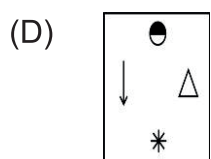
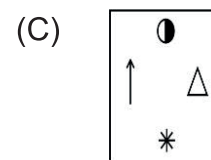
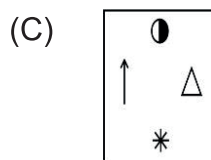
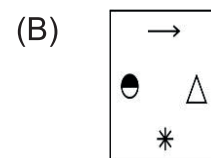
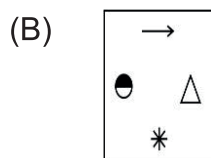
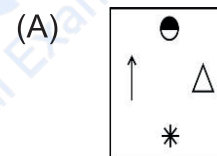
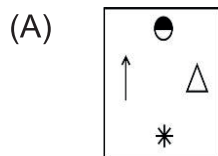
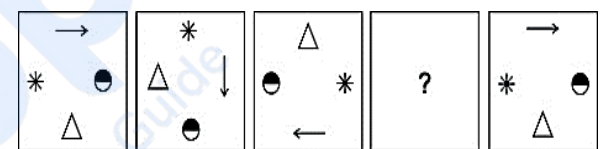
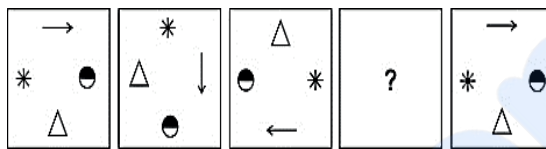
(A) R
(B) T
(C) U
(D) S

ਛੇ ਦੋਸਤ P, Q, R, S, T ਅਤੇ U ਦੀ ਉਮਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੀ। Q ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ S ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਸੀ। P, S ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਸੀ। U, R ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਪਰ T ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕੌਣ ਸੀ?

(A) R
(B) T
(C) U
(D) S

65. Which of the following answer figure completes the series of the question figure?

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਉੱਤਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ?

66. Select the number that will come next in the following series.
5, 6, 14, 45, ____

(A) 90
(B) 93
(C) 138
(D) 184

67. Select the letter that can replace the question mark (?) in the following series.
F, G, I, L, ?

(A) M
(B) N
(C) O
(D) P

68. Select the letter-cluster that can replace the question mark (?) in the following series.

YXW, VUT, ?, PON

(A) QRS
(B) SRQ
(C) RSQ
(D) QSR

69. Select the letter-cluster that can replace the question mark (?) in the following series.

DJPV, CHMR, BFJN, ?

(A) ACGI
(B) ACHJ
(C) ADGJ
(D) ADJG

70. Select the number that can replace the question mark (?) in the following series.
32, 37, 44, 49, 56, 61, ?

(A) 66
(B) 67
(C) 68
(D) 70

ਉਸ ਸੰਖਿਆ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਥਾਂ (____) 'ਤੇ ਆਵੇਗੀ।
5, 6, 14, 45, ____

(A) 90
(B) 93
(C) 138
(D) 184

ਉਹ ਅੱਖਰ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ।
F, G, I, L, ?

(A) M
(B) N
(C) O
(D) P

ਉਹ ਅੱਖਰ-ਸਮੂਹ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ।
YXW, VUT, ?, PON

(A) QRS
(B) SRQ
(C) RSQ
(D) QSR

ਉਹ ਅੱਖਰ-ਸਮੂਹ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ।
DJPV, CHMR, BFJN, ?

(A) ACGI
(B) ACHJ
(C) ADGJ
(D) ADJG

ਉਹ ਸੰਖਿਆ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ।
32, 37, 44, 49, 56, 61, ?

(A) 66
(B) 67
(C) 68
(D) 70

71. Which number will come in place of the question mark (?) in the given number series?

5, 6, 10, 18, 20, ?, 40, 162

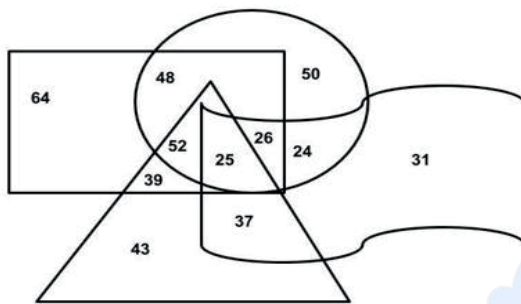
- (A) 54
(B) 65
(C) 108
(D) 136

ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਖਿਆ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਆਵੇਗੀ?

5, 6, 10, 18, 20, ?, 40, 162

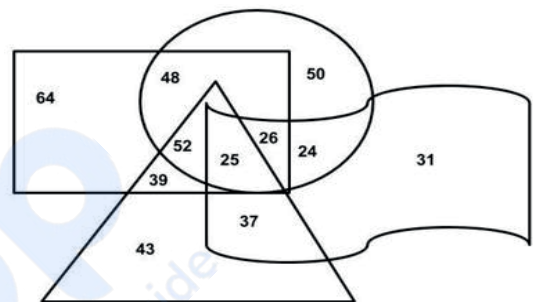
- (A) 54
(B) 65
(C) 108
(D) 136

72. Which of the following numbers are present in only 3 geometrical figures in the given diagram?

- (A) (39, 52)
(B) (26, 52)
(C) (24, 25, 26, 52)
(D) (25, 26, 52)

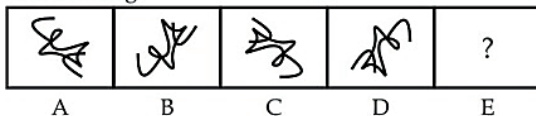
ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 3 ਜਿਓਮੈਟ੍ਰੀਕਲ (ਰੇਖਾ-ਗਣਿਤੀ) ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ?

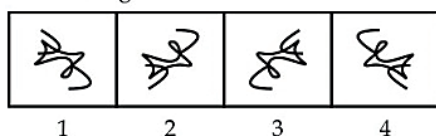
- (A) (39, 52)
(B) (26, 52)
(C) (24, 25, 26, 52)
(D) (25, 26, 52)

73. Select the answer figure that can replace the question mark (?) in the series given in the problem figure.

Problem Fig.

Answer Fig.

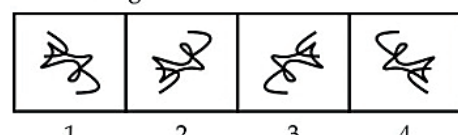
- (A) 1
(B) 2
(C) 3
(D) 4

ਉਹ ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ।

Problem Fig.

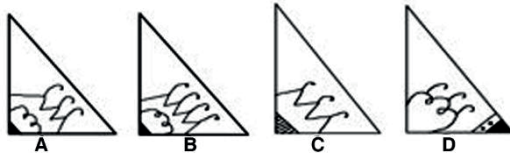
Answer Fig.

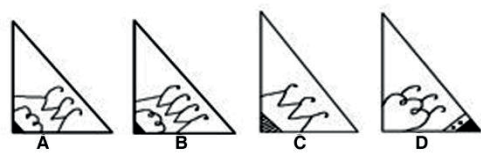
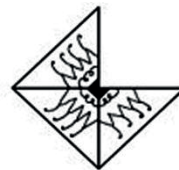
- (A) 1
(B) 2
(C) 3
(D) 4

74. Select the correct alternative which can complete the figure:

ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜੋ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

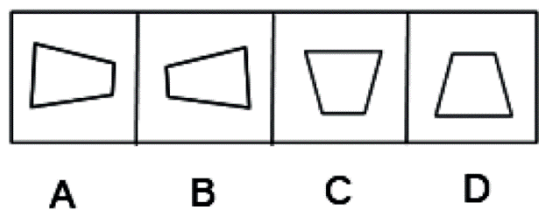
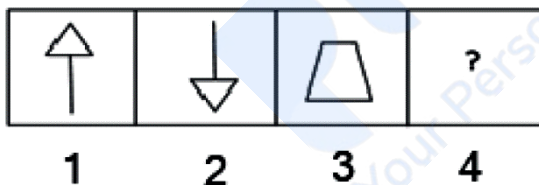
- (A) B
(B) C
(C) D
(D) A

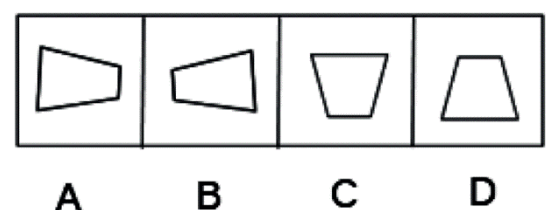
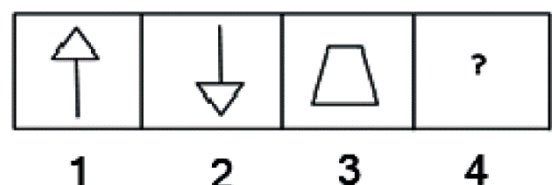
- (A) B
(B) C
(C) D
(D) A

75. Select an appropriate figure from the answer figure to fit it in the place of ?

ਉੱਤਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਚੁਣੋ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਵੇਗੀ।

- (A) A
(B) B
(C) C
(D) D

- (A) A
(B) B
(C) C
(D) D

Language Skills (Punjabi/ English) / ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇ ਹੁਨਰ (ਪੰਜਾਬੀ/ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)

76. Identify the segment in the sentence which contains a grammatical error.
I do not / agree to / you in / this matter.
- (A) I do not
(B) agree to
(C) you in
(D) this matter.
77. Select the most appropriate SYNONYM of the given word.
BLARE
- (A) Hinder
(B) Ponder
(C) Plead
(D) Scream
78. Select the most appropriate ANTONYM of the given word.
REPEL
- (A) Attract
(B) Magnet
(C) Substituent
(D) Sharp
79. Given below is a sentence that is jumbled. Select the option that shows the correct order of the fragments to form a meaningful sentence.
P. see that woman
Q. along the street
R. I often
S. walking
- (A) PQRS
(B) RSRQ
(C) RQPS
(D) RPSQ
80. 'ਰਾਹਤ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ।
- (A) Help
(B) Relief
(C) Relive
(D) Rescue

English Passage

Read the following passage carefully and answer the given questions from Q 81 to Q 85.

Super-30 is a philanthropic mission for the upliftment of talented students from underprivileged community and the moving spirit behind the initiative is Anand Kumar, a mathematician. He has, through his initiative, ushered in a silent reawakening in Bihar, having produced IITians out of the students from the underprivileged sections of the society. In less than seven years, 187 students – right from the son of a sweeper, rickshaw-puller and landless laborer to the progeny of a security guard or green-grocer – have made it to India's prime institutions. The initiative was named Super-30 because it started with a short-listing of 30 poor but talented students. All of them were super in talent, says Anand. Initially, making arrangement for 30 students was not an easy job, but Anand's family extended all help in his endeavor.

Anand generated finances by tutoring students of other schools while his mother, Jayanti Devi, cooked food for the students. For the students, there was only one goal – to study hard. What followed was rigorous training of the students and the results came as a big surprise in the very first year.

It motivated Anand to put in more efforts along with his team of dedicated teachers. In the last seven years, 182 students have made it to different IITs in the country.

In 2003, when Super-30 started its journey, 18 out of 30 students has cracked JEE. The very next year, the number jumped to 22. In 2005, it improved further to 26. Continuing the trend, 28 students made it in 2006 and 2007. The magic moment came in 2008 when the result was an astonishing 30 out of 30. Super-30 had hit the bull's eye. It was a dream comes true for Anand and his team. Super-30 had done it again in 2009. It had been 30 out of 30 for the second year in succession. Anand says that the thrust would be on developing inquisitiveness – so very important for science and mathematics education. From 2010 onwards, he has decided to increase the intake from the existing 30 to 60 students. Poor students from other states would also get an opportunity to be a part of the program.

The genesis of Super-30 has a lot to do with the hardship that Anand had to face when he was still a student. After the demise of his father, a postal employee, he got the offer for a clerical job on compassionate grounds, but he refused it. He wanted to continue his studies but faced heavy odds. Later, his mother started making papads, called 'Anand papads', and other home-made products, which Anand sold from house to house. As days rolled by, some started calling him papadwala ladka. But, for Anand, it was just a passing phase. He worked hard to make a living and in his spare time, studied mathematics. The struggle gave him an opportunity to feel the pains of likes of him. It was an urge from within that led to the birth of 'Ramanujan School of Mathematics and Super-30'.

81. Students from which state were selected by Anand Kumar?
- (A) Uttar Pradesh
  - (B) Madhya Pradesh
  - (C) Bihar
  - (D) Odisha
82. How many students have made it to different IITs in the country in the last seven years?
- (A) 250
  - (B) 195
  - (C) 267
  - (D) 182
83. What led to the surprising result in the first year?
- (A) Huge financial support
  - (B) Immense opportunities
  - (C) Rigorous training
  - (D) Struggle for survival
84. Choose the correct synonym of 'Genesis'.
- (A) Movement
  - (B) Beginning
  - (C) Functioning
  - (D) Possibility
85. Why did Anand decide against choosing a clerical job?
- (A) He wanted to establish a school.
  - (B) He wanted to go to Cambridge University.
  - (C) He wanted to continue his studies.
  - (D) He wanted to help the poor.
86. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ।
- (A) ਮਾਲੱਕ
  - (B) ਮਲਿਕ
  - (C) ਮਾਲਿੱਕ
  - (D) ਮਾਲਿਕ

87. 'ਸੱਦੀ ਨਾ ਬੁਲਾਈ ਮੈਂ ਲਾੜੇ ਦੀ _____', ਅਖਾਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।
- (A) ਚਾਚੀ
(B) ਝਾਈ
(C) ਭਾਈ
(D) ਤਾਈ
88. 'ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਂਵਾਂ ਮਾਣਨਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (A) ਠੰਡ ਲੱਗਣੀ
(B) ਠੰਡੀ ਹਵਾ ਮਿਲਣੀ
(C) ਸੁੱਖ ਮਿਲਣਾ
(D) ਠੰਡੀ ਥਾਂ ਬੈਠਣਾ
89. 'ਜੇ ਆਪ ਨਾਲ ਬੀਤੀ ਹੋਵੇ', ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ।
- (A) ਜੱਗਬੀਤੀ
(B) ਖੁਦਬੀਤੀ
(C) ਹੱਡਬੀਤੀ
(D) ਆਪਬੀਤੀ
90. 'Ram and Sham both are happy' ਵਾਕ ਦਾ ਸਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ।
- (A) ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੋਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਹੈ।
(B) ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੋਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਹਨ।
(C) ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੋਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਗੇ।
(D) ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੋਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਸੀ।

Passage_Punjabi

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰ. 91 ਤੋਂ ਪ੍ਰ. 95 ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸੱਤਾ ਤੇ ਬਲਵੰਡ ਦੀ ਜੋੜੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਕਾਵਿ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਬਾਬੀਆਂ ਦੀ ਜੁਗਲ ਗਾਇਕੀ ਗੁਰ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ 'ਰਾਮਕਲੀ ਦੀ ਵਾਰ' (ਟਿਕੇ ਦੀ ਵਾਰ) ਞਾ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਫਨ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਚ ਸਥਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਦਾ ਗਾਇਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਬਾਬੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰਿਆਈ ਦੇ ਤਿਲਕ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਕੀਤਾ। ਗੁਰ-ਜੋਤ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਵੱਖ ਗੁਰੂ-ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਪਲਟਣ ਵਰਗੀ ਅਧਿਆਤਮਕ ਰਮਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਰੁੱਸਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 'ਹੁਨਰ ਦਾ ਮਾਣ' ਸੀ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਏ ਦੀ ਆਸ ਵੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁੱਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਰਲ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਚ ਪ੍ਰਸਾਦ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਆਉਣ ਨਾਲ (ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਣ ਨਾਲ) 'ਸ਼ਰਧਾ' ਤੇ 'ਹੁਨਰ' ਸਿੱਖ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਇਆ।

91. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ :
- (A) ਰਬਾਬੀ
  - (B) ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸੇਵਕ
  - (C) ਭਾਈ ਸੱਤਾ ਤੇ ਬਲਵੰਡ ਜੀ
  - (D) ਵਾਰ ਰਾਮਕਲੀ
92. ਸੱਤਾ ਤੇ ਬਲਵੰਡ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਰੂਪ ਸੀ।
- (A) ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨ
  - (B) ਸੁਗਮ ਗਾਇਨ
  - (C) ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ
  - (D) ਜੁਗਲ ਗਾਇਕੀ
93. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਤੇ ਬਲਵੰਡ ਦੀ ਰਚਿਤ ਕਿਹੜੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?
- (A) ਮੁਸੇ ਕੀ ਵਾਰ
  - (B) ਰਾਮਕਲੀ ਕੀ ਵਾਰ
  - (C) ਬਸੰਤ ਕੀ ਵਾਰ
  - (D) ਸਲੋਕ ਤੇ ਅਸਟਪਦੀਆਂ
94. ਸੱਤਾ ਬਲਵੰਡ ਰਚਿਤ ਵਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ?
- (A) ਗੁਰੂ-ਜੋਤ ਦੀ ਏਕਤਾ
  - (B) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰੂ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ
  - (C) ਅਧਿਆਤਮਕ ਸਿੱਖਿਆ
  - (D) ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ
95. ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਤੇ ਬਲਵੰਡ ਦਾ ਕੀ ਦਰਜਾ ਸੀ ?
- (A) ਦਾਸ ਵਾਲਾ
  - (B) ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਹੁਨਰਵਾਲਾ
  - (C) ਦਰਬਾਰੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਾਲਾ
  - (D) ਰਸੋਈਏ ਦਾ

Digital Literacy and Awareness / ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ

96. Which of the following combination is NOT correct?
 I. Batch operation system – Second generation
 II. Time sharing operating system – Third generation
- (A) Only I
 (B) Only II
 (C) Both I and II
 (D) Neither I nor II
97. What type of an input does the speech recognition device takes?
- (A) Audio
 (B) Video
 (C) Text
 (D) Image
98. In MS Word 2019, while using wild cards in search how many characters does '?' lets you to use?
- (A) 3
 (B) 1
 (C) 2
 (D) 4
99. In MS PowerPoint 2019, which shortcut key is used to create new presentation?
- (A) Ctrl + N
 (B) Ctrl + J
 (C) Ctrl + A
 (D) Ctrl + M
100. Netscape Navigator is a _____.
 (A) browser
 (B) e-mail
 (C) URL
 (D) network
- ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੁਮੇਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?
 I. ਬੈਚ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ - ਦੂਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ
 II. ਟਾਈਮ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ - ਤੀਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ
- (A) ਸਿਰਫ਼ I
 (B) ਸਿਰਫ਼ II
 (C) I ਅਤੇ II ਦੋਵੇਂ
 (D) ਨਾ ਤਾਂ I ਨਾ ਹੀ II
- ਸਪੀਚ ਪਛਾਣ ਡਿਵਾਇਸ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨਪੁਟ ਲੈਂਦਾ ਹੈ?
- (A) ਆਡੀਓ
 (B) ਵੀਡੀਓ
 (C) ਲਿਖਤ
 (D) ਚਿੱਤਰ
- MS Word 2019 ਵਿੱਚ, ਸਰਚ ਵਿੱਚ ਵਾਇਲਡ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, '?' ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?
- (A) 3
 (B) 1
 (C) 2
 (D) 4
- MS PowerPoint 2019 ਵਿੱਚ, ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੈਜਨਟੇਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ-ਕੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- (A) Ctrl + N
 (B) Ctrl + J
 (C) Ctrl + A
 (D) Ctrl + M
- ਨੈਟਸਕੇਪ ਨੈਵੀਗੇਟਰ (Netscape Navigator) ਇੱਕ _____ ਹੈ।
- (A) ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ
 (B) ਈ-ਮੇਲ
 (C) URL
 (D) ਨੈਟਵਰਕ

SPACE FOR ROUGH WORK

prepp
Your Personal Exam Guide

SPACE FOR ROUGH WORK

Read the following instructions carefully:	ਹੇਠ ਦਰਜ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ:
1. Out of the four answer options given for each question, Candidate has to be darkened only one option as answer on the OMR Answer Sheet. The answer once marked can not be changed. 2. The candidate should ensure that the OMR Answer Sheet is not folded. The candidate should not make any stray marks on the OMR Answer Sheet. The candidate must not write the Roll No. at any other place except the specified space in the OMR Answer Sheet. 3. The candidate needs to write correct and same Test Booklet No. & Test Booklet Series in attendance sheet as these are printed on Test Booklet. 4. Candidate needs to show his / her Admit Card whenever it is demanded by the Invigilator. 5. Candidate is not allowed to leave the seat/ test center without taking special permission from Invigilator or Center Superintendent. 6. The candidate is not allowed to leave the Test Hall without signing on attendance sheet & handing over OMR Answer Sheet to the Invigilator. 7. Use of Pencil/Electronic/Manual Calculator is prohibited. 8. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Recruitment Board with regard to their conduct in the Examination Hall. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Recruitment Board. 9. Candidate must return OMR Answer Sheet & Treasury Copy to invigilator once after the Examination is completed. Candidate can only leave the Examination Centre once after receiving the Candidate OMR copy from Invigilator. 10. The Candidates are required to submit the Test Booklet to the Invigilator after the exam. 11. Question Paper will be available on Recruitment Portal for future references within 24 hours after last shift of examination is completed.	1. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈਨ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਵਜੋਂ ਕਾਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। 2. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਮੁੜੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਇਧਰ-ਉੱਧਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਓ.ਐਮ.ਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। 3. ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਹੀ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੀਰੀਜ਼ ਲਿਖਣੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ 'ਤੇ ਛਪੇ ਹੋਏ ਹਨ। 4. ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਜਾਣ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਾਖਲਾ ਕਾਰਡ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। 5. ਨਿਗਰਾਨ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਸੀਟ/ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ। 6. ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਡਿਊਟੀ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। 7. ਪੈਨਸਿਲ/ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ/ਮੈਨੂਅਲ ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। 8. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ। ਅਣਚਿਤ ਢੰਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। 9. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦਫਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗਾ/ਕਰੇਗੀ। ਨਿਗਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਓ.ਐਮ.ਆਰ ਕਾਪੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ। 10. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨਿਗਰਾਨ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। 11. ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਿਫਟ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਭਰਤੀ ਪੋਰਟਲ ਉੱਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਹਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ।

Note: English Language will prevail if there is any discrepancy in instructions for Punjabi Language.

ਨੋਟ: ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਾਲੀ ਹਦਾਇਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗੀ।